ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фізичного
виховання, здоров'я та туризму
_____ М.В. Маліков
(підпис) (ініціали та прізвище)
«08» 10 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ РИНОК ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма **«ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»**
(назва)
Спеціальності J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг
(шифр, назва спеціальності)
галузі знань J Транспорт та послуги

ВИКЛАДАЧ (-ЧІ): Чуєва Інна Олександрівна, к.н.ф.в.с., доцент
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри_____

Протокол №1 від "26" 08 2026 р.
Завідувач кафедри_____
_____ Н.В. Маковецька
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ А.В. Борозенко
(підпис) (ініціали, прізвище)

2026 рік

Зв'язок з викладачем:
E-mail: denizenko@ukr.net
Сезн ЗНУ повідомлення: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9970
Телефон: +380 97 705 87 74
Інші засоби зв'язку: Zoom, Viber (0977058774), Telegram
Кафедра: туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи Запорізького національного університету, 4 навчальний корпус, ауд. 306 (вул. Дніпровська, 33-А)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Світовий ринок готельно-ресторанних послуг» є формування у здобувачів фахових компетентностей, достатніх для розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у сфері готельного та ресторанного бізнесу. Дисципліна охоплює теоретичні й практичні аспекти функціонування глобального ринку готельно-ресторанних послуг: його сутність, структуру, суб'єктів, статистичні показники, сучасні тенденції (цифровізація, сталий розвиток, транснаціоналізація, воєнні та геополітичні ризики) та просторові диспропорції розвитку.

Про курс і його значення. Курс формує здатність аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності (РН 4), розуміти економічні процеси на ринку та планувати діяльність суб'єктів готельного й ресторанного бізнесу (РН 15), розробляти й просувати послуги для різних сегментів споживачів (СК 8), ініціювати концепцію розвитку бізнесу (СК 12). Світовий ринок гостинності змінюється швидко: за оцінками UN Tourism, у 2026 р. зростання міжнародного туризму сповільнилося на тлі геополітичної нестабільності та подорожчання подорожей, а попит зміщується до ближчих і цінніших для клієнта напрямів. Тому випускник має вміти працювати з актуальними даними, інтерпретувати їх і приймати обґрунтовані рішення. Отримані знання відповідають вимогам ринку праці та дозволяють займати посади, що потребують розуміння глобальних процесів.
Місце дисципліни в освітній програмі. Дисципліна (ОК 17) є обов'язковим компонентом циклу професійної підготовки освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа», вивчається у 3 семестрі (2 курс), обсяг – 3 кредити ЄКТС, завершується екзаменом. Курс також передбачає виконання та захист курсової роботи (ОК 17.1, 1 кредит ЄКТС). **Пререквізити:** «Вступ до спеціальності» (ОК 6), «Основи комунікації в сфері обслуговування» (ОК 8), «Географія туризму та туристичне країнознавство» (ОК 14). **Постреквізити:** «Кроскультурна комунікація в сфері обслуговування» (ОК 19), «Устаткування та обладнання закладів готельно-ресторанного господарства» (ОК 20), «Організація і технологія надання готельних послуг» (ОК 23), «Організація і технологія надання ресторанних послуг» (ОК 24), «Економіка та фінанси підприємств сфери гостинності» (ОК 25), «Інформаційні системи та технології в сфері обслуговування» (ОК 26).
Методи й технології навчання. Проблемні лекції та лекції-візуалізації; інвертоване навчання (flipped classroom: матеріали та короткі тести в Moodle до заняття, обговорення – на занятті); кейс-метод на реальних даних (UN Tourism, WTTC, Eurostat, Держстат, звіти готельних і ресторанних компаній); робота з відкритими дашбордами й візуалізація даних у Excel / Google Таблицях; інтерактивні опитування (Moodle, Mentimeter, Kahoot); командні міні-проєкти, дискусії та міжгрупове рецензування; реферування сучасних іноземних наукових статей; гібридний формат (Zoom + Moodle) за потреби.
Інструменти та цифрова грамотність. Використання мультимедійних засобів, MS Excel / Google Таблиць, PowerPoint / Prezi / Canva для презентацій, електронного курсу в Moodle. Інструменти штучного інтелекту можна застосовувати як допоміжні (пошук ідей, пояснення термінів, перевірка структури) з обов'язковим зазначенням у роботі та критичною перевіркою результатів; відповідальність за достовірність даних і висновків несе здобувач.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Світовий ринок готельно-ресторанних послуг

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	**денна форма здобуття освіти**
1	*2*
Статус дисципліни	**Обов'язкова** (ОК 17, цикл професійної підготовки)
Семестр	3-й (2 курс), навчальний рік 2026/2027; 15 тижнів
Кількість кредитів ECTS	3 (90 годин); курсова робота ОК 17.1 – додатково 1 кредит (30 год.)
Кількість годин	90 (аудиторних – 44)
Лекційні заняття	30 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	14 год.
Самостійна робота	46 год.
Консультації	Особисті – четвер, 11:00–13:00, 4 навчальний корпус, ауд. 306; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю. Запис: Viber 0977058774
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9970

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	**Методи навчання**	**Форми і методи оцінювання**
1	*2*	*3*
ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань. ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Проблемні лекції, лекції-візуалізації, інвертоване навчання (Moodle), робота з джерелами	Термінологічний диктант; тестування online (Moodle); реферат
ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Семінарські заняття, кейс-метод на реальних даних, дискусія, командні міні-проєкти	Розв'язання практичних завдань (кейси); опитування; екзамен

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність створення сприятливого психологічного середовища в умовах воєнного і повоєнного часу.		
СК 1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 3. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни. РН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. РН 2. Знати, розуміти і вміти використовувати базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг.	Проблемні лекції, лекції-візуалізації, інвертоване навчання (Moodle), робота з джерелами; семінарські заняття з термінологічним мінімумом	Термінологічний диктант; тестування online; усна відповідь на екзамені
СК 4. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії. СК 8. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів. РН 4. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. РН 5. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. РН 6. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного та ресторанного бізнесу.	Семінарські заняття, кейс-метод на реальних даних, дискусія, командні міні-проєкти; аналіз відкритих статистичних даних	Кейси №1–6; опитування основних положень теми; ІДЗ
СК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки,	Практичні завдання з розрахунку та інтерпретації	Кейс №5; ІДЗ (презентація); екзамен (практичне завдання)

властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності. СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. РН 11. Застосовувати сучасні інформаційні технології для організації роботи закладів готельного та ресторанного господарства. РН 12. Здійснювати ефективний контроль якості продуктів та послуг закладів готельного і ресторанного господарства. РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.	показників (Excel / Google Таблиці); візуалізація даних; ІДЗ	
РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності. РН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами бізнесу. РН 18. Презентувати власні проєкти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу. РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України. РН 27. Володіти знаннями і вміннями створення сприятливого психологічного середовища в умовах воєнного та повоєнного часу.	Індивідуальне дослідницьке завдання; презентація та захист; дискусія й міжгрупове рецензування; курсова робота (ОК 17.1)	Захист ІДЗ; обговорення рефератів; захист курсової роботи

Примітка. *Компетентності та програмні результати навчання подано за матрицями відповідності освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» (2025 р.) для компонента ОК 17.*

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади ринку готельно-ресторанних послуг

Лекція 1. Сутність, класифікаційні критерії та специфічні ознаки готельно-ресторанних послуг. Основні та додаткові послуги; нематеріальність, невіддільність від споживача, сезонність; кейтеринг і суміжні сегменти (HoReCa). Лекція 2. Зміст, суміжні поняття, підходи до сегментації та диференціації ринку готельно-ресторанних послуг. Критерії сегментації, нові споживчі сегменти (цифрові кочівники, bleisure, сімейний та оздоровчий туризм), диференціація пропозиції. Семінарські заняття 1–2: класифікація послуг, теоретичні засади розвитку ринку.

Змістовий модуль 2. Суб'єкти та організаційно-економічні засади функціонування ринку

Лекція 3. Типологія та системна взаємодія суб'єктів ринку готельно-ресторанних послуг: виробники послуг, посередники та онлайн-платформи бронювання (OTA), постачальники, споживачі, органи влади та громадські організації. Лекція 4. Організаційно-економічне забезпечення розвитку ринку: державне регулювання, стандартизація та сертифікація, інвестиції, франчайзинг, управлінські контракти. Закони, специфічні властивості та ринкоформуючі фактори розвитку ринку. Семінарські заняття 3–4: модель взаємодії суб'єктів, закони й фактори розвитку ринку.

Змістовий модуль 3. Статистика, сучасні тенденції та транснаціоналізація ринку

Лекція 5. Статистика ринку готельно-ресторанних послуг: джерела даних (UN Tourism, WTTC, Eurostat, Держстат, STR/CoStar), показники пропозиції та попиту (місткість, завантаженість, ADR, RevPAR, середній чек), соціально-економічні показники. Лекція 6. Сучасні тенденції розвитку ринку: цифровізація та штучний інтелект у сервісі, динамічне ціноутворення, сталий розвиток і ESG, вплив геополітичних ризиків і війни; транснаціоналізаційні процеси, міжнародні готельні та ресторанні мережі. Семінарські заняття 5–6: соціально-економічні показники, транснаціоналізація.

Змістовий модуль 4. Просторова поляризація ринку готельно-ресторанних послуг

Лекція 7. Просторова поляризація ринку: поняття, ознаки й наслідки територіальної концентрації закладів, центри й периферія, регіональні диспропорції в Україні та світі, вплив воєнних дій на розміщення пропозиції. Семінарське заняття 7: детермінанти формування просторової поляризації ринку, обговорення рефератів, презентація ІДЗ.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д.ф.	
1	*2*	*3*	*4*
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади ринку готельно-ресторанних послуг			
Лекція 1	**Лекція 1.** Сутність, класифікаційні критерії та специфічні ознаки готельно-ресторанних послуг	4	тижні 1–2
Семінарське заняття 1	**Готельно-ресторанні послуги: зміст та класифікаційні критерії** Термінологічний мінімум: послуга, готельна послуга, ресторанна послуга, кейтеринг, HoReCa, заклад розміщення. Кейс 1: класифікація послуг обраного закладу, частка основних і додаткових послуг.	2	тиждень 2
Лекція 2	**Лекція 2.** Зміст, суміжні поняття, підходи до сегментації та диференціації ринку готельно-ресторанних послуг	4	тижні 3–4
Семінарське заняття 2	**Теоретичні засади розвитку ринку готельно-ресторанних послуг** Термінологічний мінімум: сегментація, диференціація, попит, пропозиція. Кейс 2: сегментація ринку та диференціація пропозиції закладу за даними платформ бронювання й карт.	2	тиждень 4

Самостійна робота	**Змістовий модуль 1** Опрацювання літератури та термінологічного мінімуму; підготовка до диктантів і кейсів 1–2; пошук і ознайомлення з прикладами класифікацій послуг.	12	протягом семестру
Змістовий модуль 2. Суб'єкти та організаційно-економічні засади функціонування ринку			
Лекція 3	**Лекція 3.** Типологія та системна взаємодія суб'єктів ринку готельно-ресторанних послуг	4	тижні 5–6
Семінарське заняття 3	**Модель взаємодії суб'єктів ринку готельно-ресторанних послуг** Кейс 3: побудова моделі взаємодії суб'єктів ринку обраної дестинації (заклади, ОТА, постачальники, органи влади, споживачі).	2	тиждень 6
Лекція 4	**Лекція 4.** Організаційно-економічне забезпечення розвитку ринку готельно-ресторанних послуг	4	тижні 7–8
Семінарське заняття 4	**Закони, специфічні властивості та ринкоформуючі фактори розвитку ринку готельно-ресторанних послуг** Кейс 4: аналіз ринкоформуючих факторів і специфічних властивостей ринку країни/регіону. Тестування online (ЗМ 2).	2	тиждень 8
Самостійна робота	**Змістовий модуль 2** Вивчення законодавства й стандартів (Закон України «Про туризм», стандарти якості); підготовка кейсів 3–4; підготовка до тестування.	12	протягом семестру
Змістовий модуль 3. Статистика, сучасні тенденції та транснаціоналізація ринку			
Лекція 5	**Лекція 5.** Статистика ринку готельно-ресторанних послуг	4	тижні 9–10
Семінарське заняття 5	**Соціально-економічні показники розвитку ринку готельно-ресторанних послуг** Кейс 5: розрахунок і інтерпретація показників (завантаженість, ADR, RevPAR, середній чек) за відкритими статистичними даними. Опитування за темою та питаннями самостійного вивчення.	2	тиждень 10
Лекція 6	**Лекція 6.** Сучасні тенденції розвитку ринку готельно-ресторанних послуг	4	тижні 11–12
Семінарське заняття 6	**Транснаціоналізаційні процеси ринку готельно-ресторанних послуг** Кейс 6: аналіз стратегії експансії міжнародного готельного або ресторанного бренду (власність, франчайзинг, управлінський контракт). Опитування за темою.	2	тиждень 12
Самостійна робота	**Змістовий модуль 3** Збір статистичних даних (UN Tourism, WTTC, Eurostat, Держстат); підготовка кейсів 5–6; підбір двох статей для реферату (не старіші 5 років).	12	протягом семестру
Змістовий модуль 4. Просторова поляризація ринку готельно-ресторанних послуг			
Лекція 7	**Лекція 7.** Просторова поляризація ринку готельно-ресторанних послуг	6	тижні 13–15
Семінарське заняття 7	**Детермінанти формування просторової поляризації ринку готельно-ресторанних послуг** Зачитування й обговорення рефератів; розрахунок показника територіальної концентрації закладів за регіонами; тестування online (ЗМ 4).	2	тиждень 14

Самостійна робота	**Змістовий модуль 4** Підготовка реферату та презентації ІДЗ; підготовка до тестування й екзамену; робота над курсовою роботою (ОК 17.1 – окремі 30 год.).	10	протягом семестру
Разом	**30 год. лекцій + 14 год. семінарських занять + 46 год. самостійної роботи**	**90**	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Поточний контроль				
Змістовий модуль 1 (розділ 1)				
Семінарське заняття №1	Термінологічний диктант; кейс 1	Термінологічний мінімум теми 1; класифікація послуг обраного закладу.	Диктант: 3 б. – понад 90 % правильних відповідей; 2 б. – 75–90 %; 1 б. – 60–74 %; 0 б. – менше 60 %. Кейс: 3 б. – завдання виконано повністю й обґрунтовано; 2 б. – є неточності; 1 б. – виконано частково; 0 б. – не виконано. Термін: на занятті.	6
Семінарське заняття №2	Термінологічний диктант; кейс 2	Термінологічний мінімум теми 2; сегментація та диференціація пропозиції закладу.	Диктант: 3 б. – понад 90 % правильних відповідей; 2 б. – 75–90 %; 1 б. – 60–74 %; 0 б. – менше 60 %. Кейс: 3 б. – завдання виконано повністю й обґрунтовано; 2 б. – є неточності; 1 б. – виконано частково; 0 б. – не виконано. Термін: на занятті.	6
Змістовий модуль 2 (розділ 2)				
Семінарське заняття №3	Кейс 3	Модель взаємодії суб'єктів ринку обраної дестинації.	Кейс: 3 б. – завдання виконано повністю й обґрунтовано; 2 б. – є неточності; 1 б. – виконано частково; 0 б. – не виконано. Термін: на занятті.	3
Семінарське заняття №4	Тестування online (Moodle); кейс 4	Теми 3–4; ринкоформуючі фактори та закони розвитку ринку.	Тест: 20 завдань, по 3 варіанти відповіді (одна правильна), 0,6 б. за завдання; час – 20 хв. Максимум – 12 б. Кейс: 3 б. – завдання виконано повністю й обґрунтовано; 2 б. – є неточності; 1 б. – виконано частково; 0 б. – не виконано. Термін: тиждень 8.	15
Змістовий модуль 3				
Семінарське заняття №5	Опитування основних положень теми та	Показники ринку: розрахунок та інтерпретація за	Опитування: до 3 б. (повнота, аргументація,	6

	питань самостійного вивчення; кейс 5	статистичними даними.	термінологія). Кейс: 3 б. – завдання виконано повністю й обґрунтовано; 2 б. – є неточності; 1 б. – виконано частково; 0 б. – не виконано. Термін: на занятті.	
Семінарське заняття №6	Опитування; кейс 6	Транснаціоналізація: стратегія експансії міжнародного бренду.	Опитування: до 3 б. Кейс: 3 б. – завдання виконано повністю й обґрунтовано; 2 б. – є неточності; 1 б. – виконано частково; 0 б. – не виконано. Термін: на занятті.	6
Змістовий модуль 4				
Семінарське заняття №7	Реферат; тестування online (Moodle)	Реферування двох актуальних іноземних статей (не старіші 5 років), до 5000 знаків, без прямого цитування; тест за темами 5–7.	Реферат: до 6 б. (відповідність темі, самостійність, мова, оформлення джерел). Тест: 20 завдань, по 3 варіанти відповіді (одна правильна), 0,6 б. за завдання; час – 20 хв. Максимум – 12 б. Термін: тиждень 14.	18
Усього за поточний контроль				**60**
Підсумковий контроль				
Форма підсумкового контролю	**Вид підсумкового контрольного заходу**	**Зміст підсумкового контрольного заходу**	**Критерії оцінювання**	**Усього балів**
Екзамен та ІДЗ	Усна відповідь на екзамені	**Два питання: теоретичне (10 б.) та практичне (10 б.). Перелік теоретичних питань:** 1. Сутність і класифікація готельно-ресторанних послуг. 2. Специфічні ознаки готельно-ресторанних послуг. 3. Сегментація та диференціація ринку готельно-ресторанних послуг. 4. Суміжні поняття: HoReCa, кейтеринг, гостинність. 5. Типологія суб'єктів ринку та їх взаємодія. 6. Роль онлайн-платформ бронювання (OTA) на ринку. 7. Організаційно-економічне забезпечення розвитку ринку. 8. Закони, властивості та ринкоформуючі фактори розвитку ринку. 9. Показники ринку: завантаженість, ADR, RevPAR, середній чек. 10. Джерела статистики світового ринку гостинності. 11. Сучасні тенденції: цифровізація, штучний інтелект, сталий розвиток. 12. Транснаціоналізація: міжнародні готельні та ресторанні мережі. 13. Просторова поляризація	Теоретичне питання: 10 б. (повнота, термінологія, аргументація); практичне: 10 б. (правильність розв'язання й інтерпретація).	20

		ринку: поняття, ознаки, наслідки. 14. Детермінанти просторової поляризації ринку. Повний перелік – на сторінці курсу в Moodle.		
	Індивідуальне дослідницьке завдання (презентація та захист)	Тема обирається впродовж перших двох тижнів семестру зі списку в Moodle. Обсяг – до 10 с. А4, Times New Roman 14, інтервал 1,5; презентація – до 10 слайдів (PowerPoint, Prezi або Canva).	20–15 б. – виконано повністю, без стилістичних і граматичних помилок, презентація відповідає змісту; 14–8 б. – виконано частково, є помилки; 7–0 б. – багато помилок, презентація не відображає зміст або відсутня.	20
Усього за підсумковий контроль				**40**

Примітка. *Курсова робота (ОК 17.1, 1 кредит ЄКТС) виконується й захищається окремо та оцінюється за результатами захисту; вимоги подано в методичних рекомендаціях у Moodle.*

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	**За шкалою університету**	**За національною шкалою**	
		Екзамен	**Залік**
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua
2. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2030 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р.
3. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти): навч. посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Альтерпрес, 2005. 436 с.
4. Горіна Г. О. Ринок готельно-ресторанних послуг: конспект лекцій. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 92 с.
5. Горіна Г. О. Ринок готельно-ресторанних послуг: управління розвитком в умовах просторової поляризації: монографія. Кривий Ріг, 2017. 305 с.
6. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями: підручник. Вінниця: ТД «Едельвейс і К», 2017. 322 с.
7. UN Tourism. World Tourism Barometer. Vol. 24, Issue 3. Madrid, September 2026. URL: https://www.untourism.int
8. UN Tourism. International Tourism Highlights, 2024 edition. Madrid: UN Tourism, 2024.
9. OECD. OECD Tourism Trends and Policies 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.
10. Kotler P., Bowen J. T., Makens J. C., Baloglu S. Marketing for Hospitality and Tourism. 7th ed. Harlow: Pearson, 2017.
11. Hayes D. K., Miller A. A. Revenue Management for the Hospitality Industry. Hoboken: Wiley, 2011.
12. Ivanov S., Webster C. (eds.). Robots, Artificial Intelligence, and Service Automation in Travel, Tourism and

Hospitality. Bingley: Emerald, 2019.

Інформаційні ресурси

1. Електронний курс у СЕЗН ЗНУ (Moodle): https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9970
2. Наукова бібліотека ЗНУ: http://library.znu.edu.ua
3. Світова організація туризму (UN Tourism), дашборд даних: https://www.untourism.int
4. Всесвітня рада з подорожей і туризму (WTTC): https://wttc.org
5. Eurostat, статистика туризму: https://ec.europa.eu/eurostat
6. Державна служба статистики України: https://ukrstat.gov.ua
7. Законодавство України: https://zakon.rada.gov.ua
8. Електронні ресурси Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.
Інтерактивний характер курсу (використання кейс-методу) передбачає обов'язкове відвідування семінарських занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мають впродовж тижня узгодити з викладачем графік відпрацювання. Пропущені завдання відпрацьовуються на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску усно (співбесіда за питаннями плану заняття) або дистанційно в Zoom; в окремих випадках – письмово. Здобувачі, які на початок екзаменаційної сесії мають понад 70 % невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності.
Усі письмові роботи (реферат, ІДЗ, курсова робота) перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Плагіатом вважається: копіювання чужої роботи та оприлюднення під своїм іменем; суміш власного й запозиченого тексту без цитування; рерайт без згадування автора. Будь-яка запозичена ідея, думка, ілюстрація чи фото має супроводжуватися посиланням на першоджерело. До ІДЗ додається підписана Декларація академічної доброчесності (див. Додаток). Роботи з ознаками плагіату відхиляються без права перескладання. Посилання на Wikipedia та бази готових рефератів неприпустимі. Інструменти штучного інтелекту дозволено використовувати лише як допоміжні, з обов'язковим зазначенням у роботі; за достовірність даних і висновків відповідає здобувач.

Визнання результатів неформальної освіти.
Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами та іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання (профільні онлайн-курси, тренінги, стажування в закладах гостинності), регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: https://tinyurl.com/y8gbt4xs.

Використання комп'ютерів і телефонів на занятті.
Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекцій і семінарів дозволяється виключно у навчальних цілях (уточнення даних, робота з онлайн-джерелами, інтерактивні опитування). Перед початком заняття слід вимкнути звук. Під час контрольних заходів (диктанти, тести, екзамен) використання гаджетів заборонено; у разі порушення робота анулюється без права перескладання.

Комунікація.
Базова платформа комунікації – Moodle. Важливі повідомлення (терміни подання завдань, коди доступу до Zoom) розміщуються на форумі курсу; для персональних запитів використовуються приватні повідомлення. Викладач відповідає впродовж трьох робочих днів. Переконайтеся, що e-mail у профілі Moodle актуальний, і регулярно перевіряйте папку «Спам». Для термінових питань пишіть на denizenko@ukr.net із позначкою «Важливо» або у Viber 0977058774, указавши прізвище, ім'я, курс і шифр групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: http://surl.li/afeagu.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734.
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/